

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-26
Besvaras senast
2024-12-04 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:502 Det globala jämst  ldhetsarbetet efter avskaffandet av den feministiska utrikespolitiken

Den nyligen publicerade rapporten *Still We Dream: Girls and Young People Living Through Conflict* från Plan International belyser de extrema utmaningar som flickor och unga kvinnor m  ter i konfliktområden världen över. Rapporten bygger på omfattande forskning med över 10 000 deltagare från tio olika konfliktområden och visar på en djupt oroande bild av hur könsdiskriminering förvärras under konflikter.

- 27 procent av flickor och unga kvinnor rapporterar att sexualiserat våld är en konstant risk i deras vardag, att jämföra med 17 procent av pojkar och unga män. Många flickor i Etiopien vittnar om att våldtäkt används som ett vapen i krig, med stigmatiserande och livslånga konsekvenser.
- Mer än h  lfte  n av alla unga i undersökningen har fått sin utbildning avbruten på grund av konflikt. Flickor rapporterar större hinder att återvända till skolan än pojkar, bland annat på grund av att de tvingas axla hush  llsansvar eller för att deras skolor förstörts.
- 45 procent av flickor och unga kvinnor har behövt minska sitt matintag, att jämföra med 44 procent av pojkar. Flickor har   cks   svårare att få tillgång till humanitärt stöd som mat och vatten.
- 65 procent av unga i studien vill delta i fredsprocesser, och flickor är starkt för att unga kvinnor ska inkluderas. Ändå är flickor och unga kvinnor ofta exkluderade från fredsforhandlingar, trots att deras erfarenheter   r avgörande för att bygga hållbar fred.
- 41 procent av unga har begränsad eller ingen tillgång till rent vatten. Detta drabbar flickor särskilt h  rt, då de ofta b  r ansvaret för att hämta vatten, vilket ökar deras risk för våld och trakasserier.
- I Ukraina rapporterar flickor en stark k  ns  la av isolering och konstant oro, med många som saknar framtidstro efter att deras utbildning och liv förändrats av kriget.
- 14 procent av flickor och unga kvinnor har blivit tillfrågade att ansluta sig till väpnade grupper, ofta som kockar eller spioner. Detta jämförs med 22 procent av pojkar och unga män som tvingas in som soldater.
- 59 procent av alla unga i studien saknar tillgång till elektricitet, och flickor   r särskilt utsatta för diskriminering inom familjer där deras behov prioriteras lägre än pojkars.

Dessa exempel visar hur avgörande det är att arbeta systematiskt och integrerat

med jämställdhet i utrikespolitiken. Sverige var tidigare ett föregångsland med sin feministiska utrikespolitik, som inte bara satte kvinnors och flickors rättigheter i centrum utan också integrerade dessa perspektiv i alla delar av utrikesförvaltningen. Den feministiska utrikespolitiken har inspirerat flera andra länder, såsom Tyskland, Mexiko och Spanien, att anta liknande ansatser. Samtidigt som dessa länder tar steg framåt väljer Sverige att avskaffa denna framgångsrika politik.

Den feministiska utrikespolitiken skapade en modell där jämställdhet inte var en separat fråga eller en rubrik i ett projekt utan en självklar och systematisk del av allt från diplomati till handel och humanitärt arbete. Att överge en sådan ansats riskerar att medföra att jämställdhet reduceras till ett stuprör, där flickors och kvinnors rättigheter osynliggörs eller marginaliseras i det bredare utrikesarbetet. Detta sänder också en olycklig signal till omvärlden, där Sveriges tidigare ledarskap nu ersätts med en otydlig strategi.

Som socialdemokrater står vi fast vid att jämställdhet är en förutsättning för hållbar utveckling, fred och mänskliga rättigheter. Vi ser med stor oro på hur denna förändring riskerar att försvaga Sveriges röst för flickors och kvinnors rättigheter globalt, särskilt i ljuset av de allvarliga utmaningar som lyfts fram i rapporter som denna.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Hur avser ministern att i sin tjänsteutövning säkerställa att Sverige fortsatt har en integrerad och systematisk ansats för flickors och kvinnors rättigheter inom utrikespolitiken, särskilt med hänsyn till de allvarliga utmaningar som lyfts fram i Plan Internationals aktuella rapport?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann